

СЕКЦІЯ IV

Фінансово-економічна безпека підприємницьких структур

Адамська І. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.

О. Хомів

Львівський державний університет
внутрішніх справ, м. Львів, Україна

Фінансова безпека підприємства

Фінансову безпеку підприємства в науковій літературі розглядають як складову економічної безпеки. Фінансова безпека підприємства – це складне поняття, тому точки зору щодо його сутності розходяться. Зокрема, Горячева К. вважає, що фінансова безпека – це такий фінансовий стан, що характеризується, по-перше, збалансованістю та якістю сукупності фінансових інструментів, технологій та послуг, які використовуються підприємством, по-друге, стійкістю до зовнішніх та внутрішніх загроз, по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечити реалізацію його фінансових інтересів, цілей та задач достатніми обсягами фінансових ресурсів, по-четверте, забезпечувати розвиток усієї фінансової системи [2]. На думку Р. Папехіна сутність фінансової безпеки підприємства полягає в здатності підприємства самостійно розробляти і проводити фінансову стратегію відповідно до цілей загальної корпоративної стратегії, в умовах невизначеного і конкурентного середовища. З точки зору Т. Кузенко, В. Прохорової та Н. Сабліної фінансова безпека може бути визначена як стан найбільш ефективного використання інформаційних, фінансових показників, ліквідності та платоспроможності, рентабельності капіталу, що знаходиться в межах своїх граничних значень [3].

Тобто, фінансова безпека забезпечує такий стан підприємства, яке:

- дозволяє забезпечити фінансову рівновагу, стійкість, платоспроможність і ліквідність підприємства в довгостроковому періоді;
- задовольняє потреби підприємства у фінансових ресурсах для стійкого розширеного відтворення підприємства;
- забезпечує достатню фінансову незалежність підприємства;
- здатне протистояти існуючим і виникаючим небезпекам і загрозам, прагнучим заподіяти фінансовий збиток підприємству або примусово ліквідувати підприємство;
- забезпечує достатню гнучкість при ухваленні фінансових рішень;
- забезпечує захищеність фінансових інтересів власників підприємства.

Забезпечення фінансової безпеки підприємства є важливим чинником його стабільного функціонування. Основні задачі фінансової безпеки на підприємстві такі:

- забезпечувати стійкий розвиток підприємства;
- забезпечувати стійкість грошових розрахунків і основних фінансово-економічних параметрів;
- нейтралізувати негативна дія фінансових і банківських криз і навмисних дій конкурентів, тіньових структур на розвиток підприємства;

- запобігати агентським конфліктам між акціонерами, менеджерами і кредиторами з приводу розподілу, використання і контролю за грошовими потоками підприємства;
- найбільш оптимально для підприємства залучати і використовувати різні джерела фінансування;
- запобігати злочинам і адміністративним правопорушенням у фінансових правовідносинах [1].

Дані завдання повинні вирішувати акціонери і менеджери підприємства в цілях забезпечення безпечного і ефективного функціонування не лише елементів фінансової системи підприємства, але і всіх взаємозв'язаних з нею елементів управління підприємством.

Для забезпечення фінансової безпеки на підприємстві повинні функціонувати спеціальні органи. Організаційна діяльність на підприємстві передбачає створення структури, що здійснює аналіз стану фінансової безпеки підприємства як складової економічної безпеки та розробку мір по забезпеченню економічної безпеки на підприємстві в цілому, що залежить від особливостей бізнесу може бути як власним підрозділом так і притягненим на договірній основі.

Відомо, що фінансова безпека визначає граничний стан фінансової стійкості, у якому повинно знаходитися підприємства для реалізації своєї стратегії, і який характеризується здатністю підприємства протистояти зовнішнім і внутрішнім погрозам. Для оцінки фінансової безпеки запропоновано індикатори фінансової безпеки, головними з яких є показники зміни вартості підприємства. Як система, вона включає конкретні характеристики фінансових інструментів, що відображають характер стосунків власності і характеристик фінансових інструментів, формує рух капіталів, їх розподіл в рамках грошової і кредитно-фінансової політики, що реалізовується підприємством. Розвиток підприємства відбувається циклічно, тому підприємство може зіткнутися з таким негативним явищем як фінансова криза підприємства, що передбачає розробку стратегії ефективних антикризових дій для відновлення стабільного функціонування підприємства [1; 3].

Для забезпечення фінансової безпеки на підприємстві і можливості передбачення ризиків на підприємстві має існувати система органів управління фінансовою безпекою, що мають проводити діагностування стану підприємства, прогнозувати можливі загрози та проводити низку мір по забезпеченню стабільності системи фінансової зокрема та економічної безпеки підприємства в цілому. Запобігання фінансовій кризі підприємства, ефективне його подолання і ліквідація негативних наслідків забезпечується в процесі особливої системи фінансового менеджменту, яка отримала назву «Антикризового фінансового управління підприємством». Антикризове фінансове управління є системою принципів і методів розробки і реалізації комплексу спеціальних управлінських рішень, направлених на запобігання і подолання фінансових криз підприємства, а також мінімізацію їх негативних фінансових наслідків.

Отже, важливою складовою економічної безпеки підприємства є фінансова безпека. Керівництво фінансовою безпекою підприємства може здійснювати і в умовах стабільного існування підприємства, і в умовах нестабільного існування підприємства, а головною метою економічної безпеки підприємства є забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому.

Джерела та література

1. Воробійов В. І. Методичні основи побудови комплексної системи економічної безпеки підприємства. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2011. № 1 (19). С. 38–44.
2. Горячева К. С. Финансовая безопасность предприятия, сущность и место в системе экономической безопасности. *Экономист*. 2003. № 8. С. 65–67.
3. Кузенко Т. Б., Прохорова В. В., Саблина Н. В. Управление финансовой безопасностью на предприятии. *Бизнес Информ*. 2007. № 12 (1). С. 27–29.